

ส่วนที่ 3

การออมและการลงทุน (Saving and Investment)

- บทที่ 7 การออมและการลงทุน**
- บทที่ 8 ความเสี่ยงและผลตอบแทน**
- บทที่ 9 การลงทุนในหุ้นสามัญ**
- บทที่ 10 การลงทุนในพันธบัตรและหุ้นบุริมสิทธิ**

บทที่ 7

การออมและการลงทุนขั้นพื้นฐาน (Saving and Investment Basics)

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาถึงการออมและการวางแผนการออม
2. เพื่อศึกษาถึงความหมายและบทบาทของการลงทุนกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล
3. เพื่อทราบถึงเป้าหมายของการลงทุน
4. เพื่อศึกษาประเภทของการลงทุน และลักษณะของการลงทุนแต่ละประเภท รวมทั้งตราสารอนุพันธ์ และแหล่งข้อมูลทางการลงทุน

การออม (Savings) คือการเก็บเงินวันนี้เพื่อเป็นเงินสะสมไว้ใช้จ่ายในวันข้างหน้า ในวัยเกษียณอายุ หรือเป็นเงินสำรองในยามฉุกเฉิน เพื่อให้มีเงินเพียงพอสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายซึ่งไม่ได้คาดหมายว่าจะเกิดขึ้น กรณีที่รายได้มีมากกว่ารายจ่ายส่วนที่เหลือจะเป็นเงินออม ก็จะไปลงทุนในทรัพย์สินต่าง ๆ (physical assets) และทรัพย์สินทางการเงิน (financial assets) หรือลดหนี้สินลง ถือเป็น การเพิ่มพูนส่วนของเจ้าของ การออมเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น ปัจจุบันรัฐบาลมีการส่งเสริมการออมหลายทาง เช่น จัดตั้งเงินกองทุนเลี้ยงชีพ โดยที่รัฐบาลจ่ายเงินให้ครึ่งหนึ่ง และเอกชนหรือหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดอยู่จ่ายให้อีกครึ่งหนึ่ง ซึ่งสามารถนำไปลดหย่อนภาษีเงินได้ แต่ต้องไม่เกิน 300,000 บาท นับว่าเป็นการส่งเสริมการออมอีกรูปแบบหนึ่ง

การวางแผนการออม (Saving Plan)

การวางแผนการใช้จ่ายเงินและการออม เป็นกลยุทธ์อย่างหนึ่งที่จำเป็นช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในชีวิตระยะยาว กล่าวคือ ทุก ๆ ปี ท่านควรจัดสรรรายได้ของท่านเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายปัจจุบัน และเป็นเงินออมในอนาคตเป็นจำนวนเท่าใด สิ่งที่สำคัญในการวางแผนการออม คือการประมาณรายได้ รายจ่าย ส่วนที่รายได้มากกว่ารายจ่ายก็คือเงินออม วัตถุประสงค์ของการออมนั้น แตกต่างกันแต่ละบุคคล

บางคนก็เพื่อมีไว้ใช้จ่ายในอนาคต หรือมีไว้ใช้จ่ายหลังปลดเกษียณอายุ หรือเป็นสินทรัพย์ให้กับลูกหลาน หรือลงทุนในหลักทรัพย์ การออมทำให้บุคคลประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย เช่น บุคคลมีเป้าหมายจะซื้อบ้าน ซึ่งเป็นเงินก้อนใหญ่ จะต้องวางแผนการออมโดยกำหนดจำนวนเงินและระยะเวลาที่สะสมเงินออม เพื่อให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการ นอกจากนี้เงินออมยังช่วยบรรเทาความเดือดร้อนทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างคาดไม่ถึง หรือในยามฉุกเฉินที่ต้องการใช้เงิน จึงเห็นได้ว่าการออมเป็นรูปแบบของการลงทุนอย่างหนึ่ง บุคคลจึงควรบริหารเงินออมอย่างฉลาดและปลอดภัย โดยนำเงินออมนั้นไปลงทุนหาผลประโยชน์ แล้วนำดอกผลมาลงทุนใหม่ (reinvest) เป็นการเพิ่มพูนมูลค่าของเงินออม อาจจะเป็นการลงทุนระยะสั้นที่สภาพคล่องสูง หรืออาจจะกั้นเงินออมส่วนหนึ่งฝากประจำในช่วงที่ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้เงินส่วนนี้ในระยะสั้น เนื่องจากฝากระยะยาวนั้นได้ผลตอบแทนที่ดีกว่า หรือลงทุนในหลักทรัพย์ เช่น หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ พันธบัตร เป็นต้น

บทบาทของการลงทุนกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

การซื้อรถยนต์ การสร้างบ้าน การมีความสุขหลังปลดเกษียณ สิ่งเหล่านี้เป็นเป้าหมายที่ทุกคนพึงปรารถนา การประสบความสำเร็จตามเป้าหมายนั้นต้องมีการวางแผน พัฒนาแผนการเงินอย่างดี เช่นมีเป้าหมายว่า จะมีบ้านสักหนึ่งหลัง ไม่ใช่เพียงมีเงินจ่ายซื้อบ้าน หรือมีเงินสดจ่ายเป็นเงินดาวน์เท่านั้น แต่การได้มาซึ่งสิ่งเหล่านี้เขาต้องสะสมเงินทุนเป็นเวลานาน ฉะนั้นเขาจึงต้องมีการวางแผนการจัดหาเงินและแผนการลงทุน นั่นคือการเข้าสู่กระบวนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการจัดสรรเงินจากรายได้ส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายและอื่น ๆ ส่วนที่เหลือก็จะเป็นเงินออมสะสมไว้ เพื่อนำมาลงทุนและได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุน

การวางแผนการลงทุนเริ่มที่วัตถุประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมายทางการเงินซึ่งบุคคลอยากจะทำให้ประสบความสำเร็จในช่วงเวลาหนึ่ง ตัวอย่างเช่นครอบครัวของนาย ก. หลังจากที่ให้กำเนิดบุตรคนแรก เขาก็เริ่มคิดสะสมเงินจำนวนหนึ่งเพื่อเป็นทุนการศึกษาในวิทยาลัยให้กับบุตร หลังจากที่เขาได้คำนวณคร่าว ๆ แล้ว ก็สรุปได้ว่า เขาต้องการสะสมเงินให้ได้ประมาณ 400,000 บาท ตลอดระยะเวลา 18 ปี เพื่อเป็นทุนสำหรับการศึกษาของบุตรสาว เมื่อเขาวางวัตถุประสงค์แล้ว เขาก็กำหนดเป้าหมายทางการเงินเฉพาะนี้ขึ้นมา นั่นคือในปีที่ 18 เขาต้องมีเงินจำนวน 400,000 บาท เพื่อเป็นทุนการศึกษาของลูก

เขา แต่การที่เขาจะไปถึงเป้าหมายนี้ได้ก็คือ เริ่มสะสมเงินทุนทุก ๆ ปี (เดือน) และนำเงิน
ทุนที่สะสมนี้ไปลงทุน ก็จะได้ผลตอบแทน (รายได้, กำไร) เป็นการเพิ่มเงินทุนให้มากขึ้น

การสะสมเงินทุนเพื่อให้มีเพียงพอตามความต้องการในอนาคต

ตามที่ได้ศึกษาครอบครัวของนาย ก. เขาทราบว่าเขาต้องการเงินทุน 400,000
บาท ในอีก 18 ปีข้างหน้า เขาจึงต้องการทราบว่าเขาจะเริ่มลงทุนหรือสะสมเงินทุนเดี่ยวนี่
เป็นจำนวนเท่าใด เพื่อให้ได้เงินตามจำนวนที่เขาต้องการในอนาคต วิธีการสร้างเงินออมมี 2
วิธีคือ

ก. ลงทุนด้วยเงินก้อนครั้งเดียว (Finding a Lump Sum Investment)
บวกด้วยดอกเบี้ยของเงินลงทุน ซึ่งจะเพิ่มเงินทุนทบต้นเรื่อย ๆ และ

ข. ลงทุนเงินเป็นงวด ๆ ติดต่อกัน (Making a Series of Investments
Overtime) โดยวางแผนการออมอย่างเป็นระบบ และกำหนดจำนวนเงินออมหรือเงินลงทุน
สะสมทุก ๆ ปี จนกระทั่งได้ครบตามจำนวนเงินที่ต้องการ

กระดาษทำการที่ 7.1 จะช่วยในการคำนวณหาจำนวนเงินลงทุนทั้ง 2 วิธี
เพื่อให้ได้เงินตามเป้าหมายที่ต้องการ โดยใช้หลักมูลค่าทบต้น (compound value) ตามที่
ได้ศึกษามาแล้วในบทที่ 4 โดยเริ่มที่จำนวนเงินที่ต้องการตามเป้าหมาย (รายการที่ 1)
และผลตอบแทนจากเงินลงทุนถัวเฉลี่ย (รายการที่ 2)

ก. การลงทุนด้วยเงินก้อนครั้งเดียว โดยหา future value factor จาก
ตาราง A - 1 (ภาคผนวก) ตามระยะเวลาที่ต้องการใช้เงิน และผลตอบแทนจากเงินลงทุน
ถัวเฉลี่ยตามที่คาดไว้ (รายการที่ 3) และนำรายการที่ 1 หาดด้วยรายการที่ 3 ก็จะได้เงิน
ลงทุนตามที่ต้องการ

ข. ลงทุนเป็นงวด ๆ ติดต่อกัน ตามแผนการออม สมมติให้ครอบครัวของ
นาย ก. ลงทุนเริ่มแรก 40,000 บาท (รายการที่ 5) แล้วหามูลค่าอนาคตของเงินลงทุน
40,000 บาทนี้ที่ระยะเวลา 18 ปี สมมติให้อัตราผลตอบแทนที่ต้องการจากเงินลงทุนเท่ากับ
9 เปอร์เซ็นต์ future value factor (ตาราง A - 1) จะเท่ากับ 4.72 (รายการที่ 6) เมื่อ
นำรายการที่ 5 คูณด้วยรายการที่ 6 ก็จะได้มูลค่าอนาคตของเงินลงทุนเริ่มแรก 40,000
บาทเพิ่มขึ้นเป็น 188,000 บาท ในปีที่ 18 (รายการที่ 7) เมื่อนำเงินจำนวนนี้หักออกจาก
จำนวนเงินที่ต้องการคือ 400,000 บาท (บรรทัดที่ 1) ก็จะเป็นจำนวนเงินลงทุนที่จะต้องได้
จากแผนการออม (รายการที่ 8) (กรณีที่ไม่มีเงินลงทุนเริ่มแรก คือเริ่มต้นด้วย 0 รายการ
ที่ 5 ก็จะเท่ากับ 0 และจำนวนเงินตามรายการที่ 8 ก็จะเท่ากับรายการที่ 1) และใช้

future value annuity factor ตามตาราง A -2 ภาคผนวก (รายการที่ 9) ก็จะทราบว่า ครอบครัวนี้จะต้องมีเงินออมปีละ 5,110 บาท (รายการที่ 10) เพื่อที่จะให้ได้เงินตามเป้าหมาย คือ 400,000 บาท ในปีที่ 18 นั่นคือผลรวมของเงินออมปีละ 5,110 บาท สะสมทุก ๆ ปี ตลอดระยะเวลา 18 ปีเป็นจำนวน 211,200 บาท กับเงินจำนวน 188,000 บาท ซึ่งเป็นมูลค่าอนาคตของเงินทุนเริ่มแรก 40,000 บาท

กรณีการลงทุนเริ่มแรกด้วยเงินก้อนครั้งเดียว ตามข้อ ก. เพื่อให้ได้เงินตามเป้าหมาย จำนวน 400,000 บาท ในปีที่ 18 สามารถคำนวณได้อีกวิธีหนึ่ง คือ

$$\text{เงินลงทุนครั้งแรกครั้งเดียว} = 400,000 \times .212 = 84,800 \text{ บาท}$$

(.212 คือ present value factor ตามตาราง A - 3 ในภาคผนวก ที่อัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุน 9 เปอร์เซ็นต์ ระยะเวลา 18 ปี

การวางแผนการลงทุนช่วยในการกำหนดเงินลงทุน

เมื่อเราทราบว่าเราจะต้องออมเงินปีละเท่าใด ขั้นต่อไปก็เป็นการตัดสินใจว่า ควรสะสมเงินออมที่ได้นี้อย่างไร ซึ่งอาจจะต้องทำเป็นระบบ คืออาจจะกำหนดจำนวนเงินออมทุก ๆ เดือน หรือทุก ๆ 3 เดือน จัดรวมไว้กับงบประมาณรายจ่ายของครอบครัว และเงินออมที่สะสมไว้ควรจะนำไปลงทุนในโครงการใดโครงการหนึ่ง เพื่อให้ได้เงินตามจำนวนที่ต้องการ กรณีนี้เงินลงทุนที่สะสมตามแผนนี้ให้ผลตอบแทน 9 เปอร์เซ็นต์ ก็จะได้จำนวนเงินตามเป้าหมายที่ต้องการ ส่วนผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุน 9 เปอร์เซ็นต์นี้คือผลตอบแทนต่ำสุดทั่วไปของการลงทุนชนิดเดียวกัน

กระดาษทำการที่ 7.1

การหาจำนวนเงินลงทุน

<u>การหาจำนวนเงินลงทุน</u>	
เป้าหมายทางการเงิน : เพื่อสะสมเงินให้ได้จำนวน 400,000 ภายในเวลา 18 ปี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาของบุตรในมหาวิทยาลัย	
1. เป้าหมายทางการเงิน (ดู note 1)	400,000 บาท
2. ผลตอบแทนจากการลงทุนถัวเฉลี่ยตามที่คาดไว้	9.0%
ก. ลงทุนเป็นเงินก้อนครั้งเดียว	
3. Future Value Factor จากตาราง A - 1 (ภาคผนวก) ระยะเวลา ปีตามที่ได้กำหนดและผลตอบแทนจากการลงทุน ถัวเฉลี่ยตามที่คาดไว้ _____ หรือ _____	
4. ลงทุนเป็นเงินก้อนครั้งเดียวตามที่ต้องการ รายการที่ 1 ÷ รายการที่ 3	
ข. ลงทุนเป็นงวด ๆ ติดต่อกัน	
5. จำนวนเงินลงทุนเริ่มแรก ถ้ามี (ดู note 2)	40,000 บาท
6. Future Value Factor จากตาราง A - 1 (ภาคผนวก) - ระยะเวลา 18 ปี ตามที่ได้กำหนดและผลตอบแทนจากเงินลงทุน ถัวเฉลี่ยตามที่คาดไว้ 9%	4.72
7. มูลค่าสุดท้าย (อนาคตในปีที่ 18) ของเงินลงทุนเริ่มแรก - รายการที่ 5 x 6	188,800 บาท
8. จำนวนเงินลงทุนที่ได้จากแผนการออม - รายการที่ 1 - รายการที่ 7	211,200 บาท
9. Future Value Annuity Factor จากตาราง A - 2 (ภาคผนวก) - ระยะเวลา 18 ปี ตามที่ได้กำหนดไว้และผลตอบแทนจากเงิน ลงทุนถัวเฉลี่ย 9%	41.3
10. เงินลงทุนรายปีทุก ๆ ปี - รายการที่ 8 ÷ รายการที่ 9	5,110 บาท

Note 1. "เป้าหมายทางการเงิน" คือจำนวนเงินที่ท่านต้องการสะสม ตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้

Note 2. ถ้าท่านเริ่มต้นโดยไม่มีการลงทุนเริ่มแรก ให้ใส่ศูนย์ในรายการที่ 5 ตัดรายการที่ 6 และที่ 7 ออก และใช้เป้าหมายทางการเงิน (รายการที่ 1) เป็นเงินทุนจากแผนการออม แล้วทำรายการที่เหลือในกระดาษทำการต่อไป

เป้าหมายการลงทุน

เป้าหมายการลงทุนจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีดังนี้
คือ

1. ต้องการเพิ่มรายได้ (The need for addition income) การลงทุนเพื่อเพิ่มรายได้ปัจจุบัน ซึ่งบางคนอาจจะอาศัยรายได้จากเงินลงทุนเป็นค่าใช้จ่าย เช่น ดอกเบี้ยหรือเงินปันผล โดยเฉพาะผู้สูงอายุ จะลงทุนที่ให้รายได้ปัจจุบันสม่ำเสมอ และความเสี่ยงต่ำ หรือบางคนอาจจะต้องการรายได้เพิ่มเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น เช่น ค่ารักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้น หรือค่าเบี้ยประกันที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

2. เป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินจำนวนมาก (Major expenditure) บางคนใช้เวลาสะสมเงินเป็นปี เพื่อให้มีเพียงพอสำหรับซื้อสินค้าและบริการที่เป็นเงินจำนวนมาก เช่น

- เงินดาวน์เพื่อซื้อบ้าน
- การศึกษาในมหาวิทยาลัยของบุตร
- ซื้อของใช้ที่ราคาแพง
- ทัศนจรท่องเที่ยว
- เป็นเงินทุนในการประกอบธุรกิจ
- สะสมไว้ใช้จ่ายในยามเกษียณอายุ

ความต้องการซื้อสินค้าและบริการเหล่านี้ เราทราบเวลาที่จะใช้เงิน การจัดหาเงินเพื่อการศึกษาของบุตร และแผนการเกษียณอายุ ค่าใช้จ่ายทั้งสองนี้ทราบว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใดในอนาคต ซึ่งบุคคลพอประมาณได้ว่าบุตรของเขาจะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเมื่อใด และเมื่อใดผู้สูงอายุจะปลดเกษียณ เมื่อบุคคลทราบโดยประมาณว่าเหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นเมื่อเขาก็อาจจะวางแผนหาเงินทุนเพื่อการนี้ได้

เนื่องจากรายจ่ายตามที่กล่าวมาข้างต้นบางรายการยังไม่มีควมจำเป็นต้องใช้ในปัจุบันหรือระยะสั้น เงินทุนที่สะสมนี้ควรลงทุนระยะยาวและมีความปลอดภัย ได้แก่

หุ้นทุนซึ่งให้ผลตอบแทนสูง (high yield stocks)

หุ้นกู้ (long - term bonds)

หุ้นของบริษัทที่กำลังเจริญเติบโต (growth stocks) และ

หุ้นกู้แปลงสภาพ (convertible bonds)

เนื่องจากหุ้นของบริษัทที่กำลังเจริญเติบโตและหุ้นที่แปลงสภาพ ราคาจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ และยังให้รายได้ด้วย

3. สะสมอสังหาริมทรัพย์ (Accumulate an estate) อสังหาริมทรัพย์นั้นมีสภาพคล่องต่ำ กระแสรายได้ปัจจุบันน้อย แต่ราคาจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ

4. เพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน (Precautionary funds) กรณีที่เหตุการณ์บางอย่างที่คิดไม่ถึงว่าจะเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นอย่างกระทันหัน ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้เงินทันที เช่น เกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ ไฟไหม้ น้ำท่วม หรือนายจ้างให้ออกจากงาน ก็สามารถนำเงินที่ลงทุนมาใช้ได้ทันที ฉะนั้นเงินจำนวนนี้จึงควรลงทุนที่มีสภาพคล่องสูง เปลี่ยนเป็นเงินสดได้รวดเร็ว ไม่ขาดทุน และมีความปลอดภัย

ประเภทของการลงทุน

เมื่อทราบถึงเป้าหมายของการลงทุน ขึ้นต่อไปคือเลือกประเภทการลงทุนให้ตรงกับเป้าหมาย ที่มีให้เลือกหลายประเภท ซึ่งรายละเอียดการลงทุนแต่ละประเภทจะกล่าวในบทที่ 9 และที่ 10 ในที่นี้จะกล่าวแต่เพียงย่อ ๆ

หุ้นสามัญ (Common stock) ผู้ลงทุนมีฐานะเป็นเจ้าของและมีส่วนได้เสียในบริษัท ตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือ เช่นหุ้นของบริษัทอยู่ในตลาดขณะนี้ 10,000 หุ้น ผู้ถือหุ้น 1 หุ้น จะมีส่วนได้เสียในบริษัทเท่ากับ $1/10,000$ และมีส่วนร่วมในผลกำไร เงินปันผลและสิทธิในการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามสัดส่วนหุ้น ในส่วนของผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนในรูปของเงินปันผล และหรือราคาหุ้นที่สูงขึ้น หุ้นสามัญไม่มีวันครบกำหนดไถ่ถอน

พันธบัตร (Bonds) พันธบัตรหรือหุ้นกู้ตรงกันข้ามกับหุ้นสามัญ กล่าวคือเป็นหนี้สินของบริษัท และผู้ถือหุ้นพันธบัตรมีฐานะเป็นเจ้าของหนี้ ทั้งพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตรธุรกิจ จะจ่ายดอกเบี้ยตามอัตราที่ระบุไว้ โดยทั่วไปจะจ่ายเป็นงวด 6 เดือน และจ่ายคืนเงินต้นเมื่อครบกำหนดไถ่ถอน ตัวอย่างเช่น ถ้าท่านซื้อพันธบัตรมูลค่า 1,000 บาท อัตราดอกเบี้ย 10 เปอร์เซ็นต์ จ่ายทุก 6 เดือน ท่านจะได้รับดอกเบี้ยจำนวน 50 บาท ทุก ๆ 6 เดือน ($10\% \times 1,000 \text{ บาท} \times .5 \text{ ปี}$) และเมื่อครบกำหนดไถ่ถอนก็จะได้รับเงินต้นคืน 1,000 บาท นอกจากนี้พันธบัตรสามารถซื้อหรือขายก่อนวันครบกำหนดไถ่ถอนได้ ใน

ราคาที่อาจจะสูงหรือต่ำกว่าราคาที่ระบุไว้ (face value) เหมือนหุ้นสามัญที่ราคาเคลื่อนไหวตามท้องตลาด

หุ้นบุริมสิทธิและสิทธิในการแปลงสภาพ (Preferreds and Convertibles) หุ้นบุริมสิทธิมีลักษณะกึ่งหุ้นสามัญและกึ่งหุ้นกู้ สิ่งที่เหมือนกับหุ้นสามัญที่สำคัญคือ เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น (equity) ส่วนที่ต่างกับหุ้นสามัญ คือผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลตามอัตราที่ระบุไว้และก่อนหุ้นสามัญ ส่วนที่เหมือนกับหุ้นกู้ก็คือได้รับเงินปันผลจำนวนที่แน่นอนเหมือนดอกเบี้ย

หลักทรัพย์ที่มีสิทธิแปลงสภาพ (Convertible security) เป็นหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำ (หุ้นกู้หรือหุ้นบุริมสิทธิ) ซึ่งให้สิทธิแก่ผู้ลงทุนแปลงเป็นหุ้นสามัญตามจำนวนหุ้นที่ระบุไว้ หุ้นกู้และหุ้นบุริมสิทธิชนิดแปลงสภาพ เป็นหลักทรัพย์ที่ให้รายได้ประจำ (ดอกเบี้ย) และเมื่อราคาหุ้นสามัญสูงขึ้น ผู้ลงทุนก็จะได้รับประโยชน์จากการแปลงสภาพจากหุ้นกู้มาเป็นหุ้นสามัญ หรือได้รับรายได้ส่วนทุน (capital gains) จากการแปลงสภาพหุ้น

กองทุนรวม (Mutual funds) เป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการจัดการลงทุน โดยออกตราสารแสดงสิทธิเรียกว่าหน่วยลงทุนจำหน่ายให้แก่ผู้ลงทุน แล้วนำเงินที่ระดมจากการขายหน่วยลงทุนนี้ไปลงทุนหาผลประโยชน์ในหลักทรัพย์ต่าง ๆ (portfolio investment) หลักทรัพย์ลงทุนที่ซื้อไว้นี้จะให้ผลตอบแทนทั้งรายได้และมูลค่าของหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น มีผลให้หน่วยลงทุนดังกล่าวมีค่าเพิ่มขึ้นด้วย

หน่วยลงทุน (Unit trust) คือตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในสินทรัพย์ของกองทุนรวม (mutual funds) ส่วนของทรัพย์สินของกองทุนรวมนี้แบ่งออกเป็นหน่วย แต่ละหน่วยมีมูลค่าเท่ากัน

อสังหาริมทรัพย์ (Real estate) การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์นั้นมีหลายรูปแบบ เริ่มตั้งแต่ลงทุนเก็งกำไรในที่ดินว่างเปล่า จนถึงลงทุนซื้อหุ้นของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การประมาณความเสี่ยงและผลตอบแทนค่อนข้างยาก เนื่องจากราคาที่ดินขึ้นลงตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น ทำเลที่ตั้ง (location) ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ กฎหมายควบคุมการใช้ที่ดิน เช่นเป็นที่อยู่อาศัย หรือเขตสร้างโรงงานอุตสาหกรรม การเวนคืนที่ดินซึ่งไม่มีใครทราบล่วงหน้า

Commodities, Financial Futures และ Options (Derivative Securities)

Commodities คือสัญญาซื้อขายสินค้าล่วงหน้าที่เกิดขึ้นในตลาดโภคภัณฑ์ (commodity market) เช่นสินค้าทางการเกษตร ได้แก่ ข้าวโพด ฝ้าย กาแฟ แร่ น้ำมัน และอื่น ๆ ส่วน **financial futures** นั้น คือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทางการเงิน โดยทั่วไปมักเป็นสัญญาที่ระบุให้มีการส่งมอบ หรือรับมอบเครื่องมือทางการเงิน (financial instrument) ในอนาคต เช่น สัญญาซื้อขายตั๋วเงินล่วงหน้า (Treasury bill futures) เป็นสัญญาที่จะส่งหรือรับมอบตั๋วเงินคลังในวันข้างหน้า ในกรณีที่วันส่งมอบทำได้ยาก เช่น สัญญาซื้อขายราคาหุ้นล่วงหน้า สัญญาซื้อขายอัตราดอกเบี้ยพันธบัตรล่วงหน้า ตลอดจนสัญญาซื้อขายอัตราแลกเปลี่ยนล่วงหน้า ทั้ง **commodities** และ **financial futures** จะซื้อขายกันในตลาดล่วงหน้า (future market) เนื่องจากการลงทุนลักษณะนี้จะไม่มีการจ่ายดอกเบี้ยหรือเงินปันผล ผลตอบแทนที่จะได้รับมีเพียงอย่างเดียวคือการเปลี่ยนแปลงของราคาโภคภัณฑ์และราคาของเครื่องมือทางการเงินนั้น ๆ การลงทุนทั้งสองประเภทนี้มีความเสี่ยงสูงมาก เพียงช่วงเวลาสั้น ๆ ราคา ก็จะต่างกันมาก **Option** คือสัญญาให้สิทธิผู้ลงทุน หรือผู้ถือ **option** เพื่อจะซื้อ (option buyer) หรือขาย (option writer) หลักทรัพย์ ตามที่ระบุไว้ใน option ตามจำนวนและราคาที่กำหนด การใช้สิทธิซื้อหรือขายหลักทรัพย์นั้น ๆ จะต้องทำภายในระยะเวลาที่กำหนด ทั้ง **futures** และ **options** เรียกว่า "ตราสารอนุพันธ์" (derivative securities)

แหล่งข้อมูลการลงทุน (Finding investment information)

การตัดสินใจลงทุนส่วนมากต้องมีการค้นคว้าหาข้อมูลบ้าง ถึงแม้ว่าผู้ลงทุนจะได้ตัดสินใจและจำกัดลงไปว่าจะลงทุนที่ใด ก็ยังคงต้องทำการประเมินการลงทุนต่าง ๆ ที่มีเสนอให้เลือก และถ้าท่านตัดสินใจลงทุนด้วยตนเองแล้ว การค้นคว้าหาข้อมูลย่อมเป็นสิ่งจำเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนจึงเป็นกุญแจที่สำคัญ ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. แหล่งข้อมูลที่ได้จากภายในบริษัท (company sources) แหล่งข้อมูลที่ได้จากภายใน เช่นจากงบการเงินและรายงานทางการเงินของบริษัทปีที่ผ่านมา ๆ มา แผนการต่าง ๆ ที่วางไว้สำหรับอนาคต รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากงบการเงินในส่วนที่ผู้ลงทุนสนใจ

2. บริษัทที่ให้บริการคำแนะนำและปรึกษาด้านการลงทุน

3. บริษัทที่เสนอบริการข่าวสารทางการเงินและข้อมูลการลงทุน เช่น

Standard & Poor's Corporation และ Moody's Investor Services

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนที่เสนอลงในสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ รายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน เป็นต้น

5. เอกสารและข้อมูลที่ได้จาก brokers และ dealers

สรุป

การออม คือการเก็บเงินวันนี้เป็นทุนสะสมไว้ใช้จ่ายในวันข้างหน้า บุคคล ควรวางแผนการออมไว้ล่วงหน้าเพื่อจะได้จัดสรรรายได้เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ส่วนที่เหลือก็เป็นเงินออม การวางแผนการออมยังช่วยในการสะสมเงินทุนเพื่อให้มีเพียงพอสำหรับใช้จ่าย ตามวัตถุประสงค์กรณีเงินออมที่มีอยู่นั้น ยังไม่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายในปัจจุบัน ควรนำไป ลงทุนหาผลประโยชน์ เป็นการเพิ่มพูนมูลค่าของเงินทุน อาจจะเป็นการลงทุนระยะสั้นในสิน ทรัพย์สภาพคล่อง หากยังไม่ต้องการใช้เงินในระยะใกล้นี้ก็ควรลงทุนระยะยาว เนื่องจากการ ลงทุนระยะยาวให้ผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนระยะสั้น ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของ เงินลงทุนด้วย

การนำเงินออมลงทุนระยะสั้น หรือระยะยาว หรือลงทุนในสินทรัพย์ประเภท ไตนั้นขึ้นอยู่กับเป้าหมายของการลงทุน ซึ่งมีดังนี้คือ 1) ต้องการเพิ่มรายได้ 2) เพื่อเป็นค่า ใช้จ่ายที่เป็นเงินจำนวนมาก 3) เพื่อสะสมอสังหาริมทรัพย์ และ 4) เป็นค่าใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เมื่อทราบถึงเป้าหมายของการลงทุนแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็เลือกประเภทของการลงทุนให้ตรงกับเป้ าหมายที่ได้วางไว้ ซึ่งมีหลาย ๆ ประเภทให้เลือก เช่น ลงทุนในหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิและ สิทธิแปลงสภาพ พันธบัตร หน่วยลงทุนของกองทุนรวม อสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนตรา สารอนุพันธ์ต่าง ๆ

คำถามท้ายบท

การออมและการลงทุน

1. การออมคืออะไร และวัตถุประสงค์ของการออมมีอะไรบ้าง
2. จงกล่าวถึงการวางแผนการออมและการลงทุน
3. จงกล่าวถึงบทบาทของการลงทุนกับกระบวนการวางแผนการลงทุนส่วนบุคคล
4. จงกล่าวถึงวิธีการสะสมเงินทุนเพื่อให้บรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมาย
5. เป้าหมายการลงทุนหรือเหตุผลในการลงทุนมีอะไรบ้าง
6. จงกล่าวถึงกลยุทธ์ในการออมซึ่งนำมาใช้ในการวางแผนการออมนั้น ๆ